

DHOMA E POSAÇME E GJYKATËS SUPREME TË KOSOVËS PËR ÇËSHTJE QË LIDHEN ME AGJENCINË KOSOVARE TË PRIVATIZIMIT	SPECIAL CHAMBER OF THE SUPREME COURT OF KOSOVO ON PRIVATIZATION AGENCY OF KOSOVO RELATED MATTERS	POSEBNA KOMORA VRHOVNOG SUDA KOSOVA ZA PITANJA KOJA SE ODNOSE NA KOSOVSKU AGENCIJU ZA PRIVATIZACIJU
--	---	--

6. februar 2013. godine

SCC – 11 – 0265

1. N.S., XX
2. M.S., XX
3. E.S., XX
4. B.S., XX

koje sve zastupa XX, advokat iz XX

tužioci

protiv

1. ZZ „XX“, XX, koju zastupa Kosovska agencija za privatizaciju, Ilir Konushevci 8, Priština
2. Opštine XX, XX

tuženih

Prvo veće Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju sastavljeno od predsednika veća – sudije Alfreda Grafa von Keyserlingka, sudije Shkelzena Sylaja i sudije Ćerima Fazliji, nakon večanja održanog dana 6. februara 2013. godine, donosi sledeću

PRESUDU

Odbija se tužbeni zahtev kao neosnovan.

Istorijat postupka i činjenični kontekst

Dana 6. juna 2007. godine tužioci, kao sledbenici A.M.S. i B.S., podneli su Opštinskom sudu u Mališevu tužbu kojom su tražili da im se prizna pravo svojine na određenim katastarskim parcelama upisanim u posedovni list br. 166, katastarska opština Belanica. Tužioci tvrde da su njihovi prethodnici bili izloženi fizičkom i političkom pritisku koji je doveo do nacionalizacije njihove imovine. Imovina je sada upisana na ime prvtoužene, kao deo katastarske parcele P-72316002-00024-0, po posedovnom listu br. 124, katastarska opština Belanica. Tužioci tvrde da je imovina nacionalizovana bez ikakvog pravnog osnova u periodu od 1959. do 1967. godine na osnovu rešenja od 27. aprila 1959. godine i 28. aprila 1959. godine koja je doneo

Odbor opštine Banja. Oni koriste predmetnu imovinu od 1990. godine zbog toga što ju je prvočužena napustila.

Dana 21. aprila 2011. godine Opštinski sud u Mališevu odlučio je da predmet nije u njegovoj nadležnosti i prosledio spis predmeta Posebnoj komori.

Dana 23. novembra 2011. godine Posebna komora odlučila je da tužba protiv prvočužene spada u primarnu nadležnost Posebne komore, te je predmet prebačen iz Opštinskog suda u Posebnu komoru radi odlučivanja, a radi punog i potpunog odlučivanja u predmetu, o tužbi protiv drugotužene biće odlučeno u istom postupku.

U svom odgovoru na tužbu od 19. juna 2012. godine Kosovska agencija za privatizaciju (KAP) u ime prvočužene izjavila je da tužbeni zahtev treba da bude odbijen kao neosnovan. KAP tvrdi da tužioci nisu predočili rešenje o nasleđivanju kako bi dokazali da su oni pravni sledbenici koji imaju pravo da podnesu predmetnu tužbu. KAP osporava da je imovina nezakonito eksproprijsana. KAP navodi da je bilo koji nedostatak u transakciji trebalo da bude osporen u skladu s članovima 111. i 117. Zakona o obligacionim odnosima, koji predviđa period od najduže 5 godina za poništaj. Na osnovu napred navedenog, KAP tvrdi da je tužba zastarela, ili, alternativno, da je neosnovana.

Nalogom veća od 8. avgusta 2012. godine KAP je naloženo da dostavi punomoćje kojim imenuje advokata koji je član udruženja advokata ili advokatske komore da je zastupa pred Posebnom komorom.

Na raspravi održanoj dana 21. novembra 2012. godine KAP se pojavila bez registrovanog advokata, iako je nalogom suda od 8. avgusta 2012. godine bila upozorenja da treba da je zastupa registrovani advokat.

Obrazloženje

1.

Navodi obeju tuženih ne uzimaju se u obzir zbog toga što ih nije predočio advokat.

Pred Posebnom komorom svaku stranku, izuzev fizičkih lica, mora da zastupa advokat (član 24 Aneksa ZPK-a br. 04/L-033). To važi i za DP koja zastupa KAP. Formulaciji te odredbe nedostaje bili koja naznaka zašto ne bi trebalo da se primenjuje. Čl. 73, 74, 85 i 86 Zakona o parničnom postupku (Zakon br. 03/L-006, ZPP), kojim se uređuje ko može da bude stranka, koje radnje stranka može da preduzme i ko može da zastupa stranku dopuštaju da stranke i zastupnici koji nisu registrovani advokati postupaju pred sudom, ali u odnosu na te odredbe čl. 24 Aneksa ZPK-a je *lex posterior i lex specialis*. Zakonodavac je doneo čl. 24 Aneksa ZPK-a kad je ZPP već bio na snazi i čl. 24 Aneksa ZPK-a uredio je poseban postupak pred posebnim sudom, koji se razlikuje od drugih sudova na Kosovu. Čl. 24 Aneksa ZPK-a

ima prednost i nad čl. 29 Zakona o KAP (04/L-034, ZKAP) zbog toga što je donesen kasnije i zbog toga što uređuje ne zastupanje uopšte, kako to čini ZKAP, već posebno uređuje zastupanje pred PKVS. To važi i za čl. 29.2 ZKAP, koji uređuje „pravo“ Agencije da potražuje bilo koja prava preduzeća pred nadležnim sudom u ime dotičnog preduzeća.

Zakonska odredba da fizičkim licima nije potreban advokat, ali da je svima drugima advokat potreban ne predstavlja povredu čl. 73 i 74 ZPP-a. To nije moguće zbog toga što čl. 73 i 74 nisu primenjivi. Čl. 24 Aneksa ZPP-a ima prednost nad njima.

Uslov zastupanja od strane advokata ne predstavlja povredu ustavnog prava jednakosti pred zakonom. Može da ostane otvoreno da li KAP kao „javno telo“ (čl. 1.1 ZKAP-a) može da se pozove na osnovno pravo jednakosti, koje je istorijski i u svom ustavnom kontekstu pravo fizičkih lica i privatnih pravnih lica protiv države, a ne pravo državnog organa protiv države. Tuženi ima pravo da se prema njemu jednakost postupa, ali ustavna jednakost ne podrazumeva da se prema svakom postupa jednak bez obzira na to da li je reč o razumnim i nediskriminatorskim aspektima razlikovanja. Nije ni nerazumno ni diskriminatorski privilegovati fizička lica pred sudom u odnosu na pravna lica (ili javni državni organ). Često, ako ne i redovno, fizička lica nemaju finansijska sredstva da priuštite advokata. To je na osnovu ustavnih aspekata dovoljan razlog za njihovo privilegovanje da se pojave pred PKVS bez advokata.

Prema tome, može se tvrditi da tužene, kao i svakog izuzev fizičkih lica, pred Posebnom komorom mora da zastupa advokat koji je član udruženja advokata ili advokatske komore. Budući da nijednu od tuženih nije zastupao registrovani advokat, mora se smatrati da se one nisu pojavile pred sudom.

2.

Međutim, protiv tuženih se ne može doneti presuda zbog izostanka (čl. 52.2 Aneksa ZPK-a). Činjenice koje su podneli tužioc i ne potkrepljuju nepobitno tužbeni zahtev. Tužbeni zahtev je neosnovan.

Dva pobijana rešenja od 27. aprila 1959. godine i 28. aprila 1959. godine (podnesena Posebnoj komori tek na raspravi održanoj 21. novembra 2012. godine) doneo je Narodni odbor sreza Prizren na osnovu Zakona o organima i postupku za raspravljanje samovlasnih zauzeća zemljišta opštenarodne imovine i Zakona o agrarnoj reformi i kolonizaciji („SL DFJ“ br. 64/1945). Narodni odbor odlučio je da je određeno zemljište koje je usurpirao B.B. (odnos s tužiocima nije razjašnjen) opštenarodna imovina, te da shodno tome on nema prava svojine na toj imovini. Tužioc tvrde da se njihovi prethodnici nisu „složili“ s nacionalizacijom svoje imovine. Taj argument ne može da bude prihvaćen zbog toga što je imovina

proglašena opštenarodnom imovinom na osnovu dva rešenja opštine, a ne na osnovu ugovora.

Ta dva rešenja postala su konačna. Na osnovu pouke o pravnom leku u tim rešenjima, protiv rešenja mogla se izjaviti žalba u roku od 15 dana. B.B. nije izjavio žalbu. Veće je razmotrilo tvrdnju tužioca da je u tim rešenjima B.B. pogrešno definisan kao uzurpant, da se osećao zastrašenim i da je bio pod psihičkim pritiskom, te da je tužbu protiv tih rešenja smatrao beskorisnom. Moguće je da se plašio nepovoljnih posledica i moguće je da nije očekivao uspeh žalbe, ali tužiočevom tvrdnjom nije dovoljno uverljivo potkrepljeno da je taj strah bio objektivno opravdan i da je bio jak u toj meri da ga je onemogućio da uobliči i vrši svoju volju. Prema tome, rešenja Opštine ostaju konačna.

Tužbeni zahtev je neosnovan.

Troškovi

Sud nije odredio troškove tužiocima budući da predsedništvo suda do danas nije donelo pisani troškovnik koji je usvojio Sudski savet Kosova (čl. 57 stav 2 Zakona o Posebnoj komori). To znači da do danas ne postoji dovoljan pravni osnov za određivanje troškova.

Pouka o pravnom leku

Protiv ove odluke može se izjaviti žalba u roku od 21 dana Žalbenom veću Posebne komore. Podnositelj žalbe mora da dostavi žalbu i drugoj stranci i podnese je sudskom veću, sve u roku od 21 dana. Podnositelj žalbe mora da dostavi Žalbenom veću dokaz da je dostavio žalbu i drugoj stranci.

Propisani rok počinje da teče u ponoć na dan kad je podnosiocu žalbe dostavljena odluka u pisanoj formi.

Žalbeno veće odbacuje žalbu kao neprihvatljivu ukoliko je podnositelj žalbe ne izjavio u propisanom roku.

Tuženi može da podnese odgovor Žalbenom veću u roku od 21 dana od dana prijema žalbe, dostavljajući svoj odgovor i podnosiocu žalbe i drugoj stranci.

Podnositelj žalbe zatim ima 21 dan od dana prijema odgovora na žalbu da podnese Žalbenom veću i dostavi drugoj stranci svoj odgovor. Druga stranka zatim ima 21 dan od dana prijema odgovora podnosioca žalbe da dostavi podnosiocu žalbe i Žalbenom veću svoj protivodgovor.

Alfred Graf von Keyserlingk,
predsednik veća - sudija

[potpisano]

Interni nalog
Dostaviti ovu odluku strankama (odnosno njihovim advokatima)